

Ethical leadership of school administrator of phutthamongkol Consortium under the secondary educational Service area office mahasarakham

Phakamas Thanomwattana

Chiang Yuen Pittayakhom School, Maha Sarakham Secondary Educational Service Area Office

Corresponding author. E-mail: PhakamasThanomwattana@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) study ethical leadership of school administrators and 2) study compare ethical leadership of school administrators Phutthamongkol Consortium under the Secondary Educational Service Area Office Mahasarakham by dividing on position, educational levels and experience. The samples using for this research were 123 persons from the administrators and the teachers of under Phutthamongkol Consortium under the Secondary Educational Service Area Office Mahasarakham and the samples size was determined by using the table of Krejcie & Morgan and using the stratified sampling. The instruments using for this research were the 5 rating scales questionnaires with the confidence of 0.95. The hypothesis testing included t-test (Independent Samples) and F-test (One-Way ANOVA) and the testing of couple difference by using regulation of Scheffe'.

The results of the study were as follows :

1. For overall of the ethical leadership of school administrators under Phutthamongkol Consortium under the Secondary Educational Service Area Office Mahasarakham was in high level for overall. Considering on each aspect, the aspect with the highest level was respect.
2. For overall of academic administrator and teachers with different position and working experience were on the concepts towards the ethical leadership of school administrators were not on difference. For overall of academic administrator and teachers with different educational levels was a statistically significant difference at .05.

Keywords: Leadership, Ethical Leadership, School Administrators

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

ผกามาศ ธนอมวัฒนา

โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

Corresponding author. E-mail: PhakamasThanomwattana@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 123 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า

- ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเคารพนับถือ
- ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่ต่างไปจากเดิมอันเนื่องจากความเชื่อมโยงด้านจริยธรรมของสังคมที่มีสาเหตุมาจากคนในสังคมยึดวัตถุมากกว่าความดีงาม มีการแข่งขันเพื่อเอาชนะแทนที่จะร่วมมือกัน และมองงานอื่นเป็นคู่แข่งมากกว่าเป็นพันธมิตร ซึ่งการศึกษาเป็นหนทางที่ดีที่สุดในการที่จะจัดการกับปัญหาดังกล่าว และผู้บริหารสถานศึกษาก็เป็นความหวังของการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรมให้กับครู นักเรียน และบุคคลอื่นในสังคม จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้สังคมไทยในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องของจริยธรรมให้มากขึ้นจนกระทั่งได้มีการดำเนินกิจกรรมด้านจริยธรรมในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว องค์กร และระดับประเทศ ประเทศไทยผ่านมามีปัญหาในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำมาโดยตลอด ผู้บริหารเมื่อมีตำแหน่งที่สำคัญจะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ดีและเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นไปด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวด 4 มาตรา 24 ข้อ (4) ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียน

การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างให้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554) และ ในหมวดที่ 2 มาตรา 6 ได้บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมในกาดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น สถานศึกษานับเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการจัดการศึกษาให้มีความคุณภาพตามมาตรฐานให้แก่ ผู้เรียน ซึ่งในการบริหารการศึกษาในระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งนั่นเป็นสิ่งที่สังคมไทยได้คาดหวังต่อการแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของผู้บริหารการศึกษา (Position) และผู้บริหารสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ (การดี อนันต์นาวิ, 2555) โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ยั่งยืน กระบวนการบริหารสถานศึกษานั้นจะ ประสบความสำเร็จได้ย่อมมาจากการบริหารงานที่ได้รับความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา ให้ไปสู่ความเป็นมาตรฐานในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร

การบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นหัวหน้าซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และเป็นทั้งผู้นำขององค์การจะต้องมีพฤติกรรมหรือบทบาทที่แสดงออกถึงความสามารถในการเป็น ผู้นำ และมีความสามารถที่จะจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน การแสดง ออกทางพฤติกรรมของผู้บริหารจะส่งผลต่อพฤติกรรมปฏิบัติงานของครูผู้ใต้บังคับบัญชากับด้วย เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ควบคุมดูแล บังคับบัญชากิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย (ประมวลรัฐ พันธ์เขตต์การณ, 2557) ดังนั้น กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อิทธิพลเพื่อให้บุคคล กลุ่ม หรือบุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายนั้น เรียกว่า ภาวะผู้นำ (leadership) ภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบขอบข่ายงานทุกอย่างในโรงเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้นเป็นการชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมการบริหารที่เหมาะสม ซึ่ง Brown, Trevino and Harison, (2005) อ้างถึงใน สุรัตน์ ไชยชมภู (2557) นิยาม "ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม" ว่าหมายถึง : การแสดงออกถึงความประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมถูกต้องตามทำนองครองธรรมทางปฏิบัติ ของบุคคล และระหว่างบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กัน หมายถึงการส่งเสริมความประพฤติปฏิบัติดังกล่าวไปสู่ผู้ตามผ่านการสื่อสารสองทาง การเสริม สร้างอุปนิสัยจริยธรรมให้แข็งแกร่ง และการตัดสินใจแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสมตามแบบแผน หรือมาตรฐานของสังคม เป็นสิ่งที่ผู้นำทางการศึกษาต้องยึดถือตระหนักในการกิจ ความรับผิดชอบ ความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดต่อสถานศึกษาและชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพรวมถึงความมีจริยธรรมที่สูง เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมแล้วย่อมได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา จนผู้ตามทำงานเต็มความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแล้ว ความเชื่อถือ ความศรัทธาก็จะเสื่อมลง เมื่อหมดศรัทธาในตัวผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาก็จะไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

เนื่องจากประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของสถานศึกษา (สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556) องค์ประกอบสำคัญที่สามารถบ่งบอกได้ถึงความสำเร็จของสถานศึกษา คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนโดยที่สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์และ

ภารกิจที่ชัดเจน มีการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการออกแบบการจัดการศึกษาดูแลเนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนมีความคาดหวังอย่างสูงในความสำเร็จของนักเรียน นั้นจะส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ดวงใจ บุญหล้า, 2556) ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ภาวะผู้นำดังที่กล่าวไว้ข้างต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ซึ่งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของ วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู คือ ความน่าเคารพ ความเป็นพลเมืองดี ความยุติธรรม ความน่าไว้วางใจ และความรับผิดชอบ และงานวิจัยของ อีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์ (2562) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความเคารพนับถือ การมีส่วนร่วมธรรมาภิบาล และความไว้วางใจ ซึ่งจากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจะส่งผลถึงประสิทธิผลของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในองค์กรการศึกษาเพราะหน้าที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษาคือการมีจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิง จริยธรรม (Ethical leadership) จึงมีความสำคัญต่อทุกองค์การศึกษาและทุก ๆ องค์การของสังคม เนื่องจากพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้นำองค์กรมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์กร โดยเฉพาะหากผู้นำองค์กรมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสูงนั้นย่อมที่จะส่งผลด้านบวกต่อสมาชิกขององค์กร ผลที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป คือเป็นการเพิ่มความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรที่มากขึ้นและจะช่วยปรับปรุงการรับรู้ทางจริยธรรมโดยรวมของครู และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามหลักทำนอง ครองธรรมจะถูกเชิดชูเกียรติ และเป็นผู้ทรงคุณค่าในสังคม แต่ถ้าหากผู้บริหารคนใดที่มีพฤติกรรมตามอำเภอใจไม่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะไม่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยลำบากเนื่องจากจะไม่สามารถได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา การแสดงออกของผู้นำที่เห็นได้จากการประพฤติปฏิบัติปกติประจำวันแล้ว ผู้นำยังต้องทำให้นโยบายต่าง ๆ และโครงสร้างของโรงเรียนแฟ่งไปด้วยค่านิยมเชิงจริยธรรมด้วย เช่น ในสังคมปัจจุบันของคนส่วนใหญ่ คือต้องการที่จะเป็นผู้ชนะบนความพ่ายแพ้ของคนอื่น จึงเกิดการเอารัดเอาเปรียบและใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ไร้จริยธรรมก็เพียงเพื่อจะชัยชนะมาเป็นของตน ดังนั้นผู้นำจึงต้องทำให้นโยบายและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของครูและนักเรียนมุ่งเน้นไปในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมและความยุติธรรม และเน้นความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน โดยให้ยึดหลักความสำคัญของการปฏิบัติงานแบบทีมมากกว่าการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล ใช้กลยุทธ์การแก้ปัญหาความขัดแย้ง แบบชนะ/ชนะ มากกว่าชนะ/แพ้ รวมทั้งการสร้างค่านิยมเพื่อให้เกิดการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องมีความเป็นผู้นำที่มีจริยธรรม (วิรัช นิภาวรรณ, 2554) มีศักยภาพสูงในการเป็นผู้นำพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสถานศึกษาอย่างสันติวิธี เป็นผู้ที่สามารถทำงานเป็นทีมสร้างศรัทธาและสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี มีความสามารถในการโน้มน้าวใจส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ มีวิสัยทัศน์ มีความคิด กว้างไกล และมุ่งพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษาโดยหวังผลระยะยาวมากกว่าเฉพาะหน้า มีความใส่ใจในการปรับปรุงงานให้ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้น และมุ่งพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ประกอบด้วย 7 สหวิทยาเขต ประกอบด้วย สหวิทยาเขตเจริญราชเดช สหวิทยาเขตตักสิลา สหวิทยาเขตบรบือ สหวิทยาเขตพุทธรณทลเทพปทุม สหวิทยาเขตสารคามใต้ สหวิทยาเขตสะตืออีสานและสหวิทยาเขตพุทธรณทล ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการครู หรือบุคลากรทางการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิต รวมถึงความแตกต่างในด้านความคิด และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ประกอบด้วยโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่ การบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและเกิดความพึงพอใจของผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะร่วมปฏิบัติงานให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์จึงเป็นเรื่องยากเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรอีกทั้งภาระงานที่มีมาก ผู้บริหารขาดการเอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่ผู้วิจัย กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตพุทธรณทล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อจะได้ทราบถึงภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและนำผลที่ได้การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปเป็นแนวทางใน การปรับปรุง และพัฒนาพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านการบริหารอันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและต่อหน่วยงานทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 189 คน จาก 5 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 123 คน จาก 5 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความยุติธรรม (fairness) ด้านความเคารพนับถือ (respect) ด้านความรับผิดชอบ (responsibility) ด้านความไว้วางใจ (trust) ด้านความซื่อสัตย์ (honesty) ด้านการมีส่วนร่วม (participation) ด้านความเป็นพลเมืองดี (good citizen) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดหมาย เวลา และสถานที่ ขอรับแบบสอบถามคืน เสร็จแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

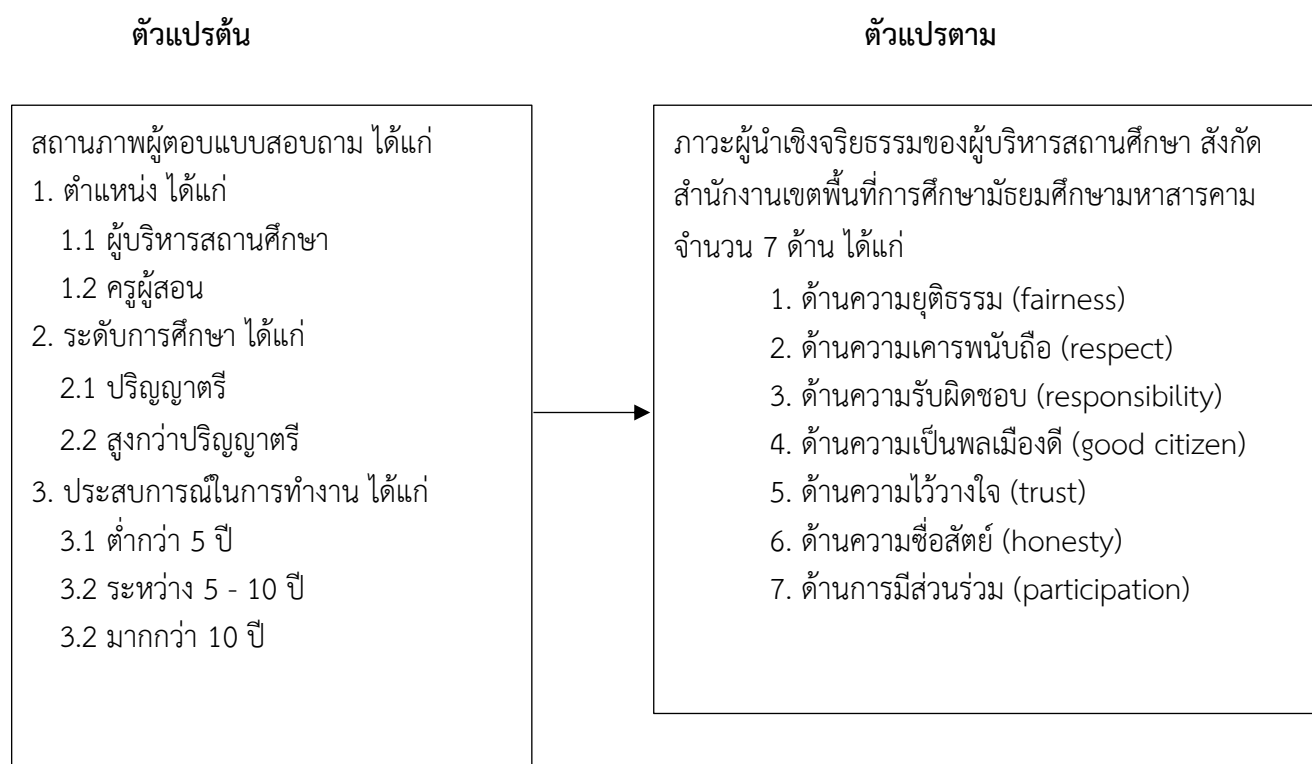
2. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 42-43)

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตาม ตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

4. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์แนวคิดของ Brown (2007), National Centre for Ethics in Health Care (2005), Joserison (2009), หนูไกร มาเชก (2559), ปัทมา แคนยุกต์ (2554), พระเทพคุณาภรณ์ (2554), ชัชชัย ไชยโย (2555), สุเทพ ปาลสาร (2555), รัตติกรณ์ จงวิศาก (2556) และชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2557) ได้คุณลักษณะของผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความยุติธรรม ด้านความเคารพนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความไว้วางใจ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความเป็นพลเมืองดี ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา สรุปลผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเคารพนับถือ รองลงมา คือ ด้านความซื่อสัตย์และด้านความเป็นพลเมืองดี ด้านความยุติธรรมและด้านการมีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบและด้านความไว้วางใจ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านความเคารพนับถือ และด้านที่ 3 แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านความเคารพนับถือแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสาคูการศึษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเคารพนับถือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเคารพในการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานภายใต้พื้นฐานความถูกต้อง อีกทั้งผู้บริหารยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน นอกจากนั้นผู้บริหารยังปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีสัมมาคารวะและให้เกียรติผู้อื่นมีความสุข อ่อนน้อมทั้งกาย วาจาใจ มีความอ่อนโยนใจดีต่อผู้อื่น ปฏิบัติตนให้เป็นที่น่าเคารพนับถือ รวมถึงมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่มีความลำเอียงและยอมรับความรู้และความสามารถของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านความเคารพนับถือ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐนิชา ทองสุข (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความเคารพเชื่อถือสภาพปัจจุบันโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณชัย ปินใจ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านความเคารพนับถือโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านความเคารพนับถือ และด้านที่ 3 ด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ที่ต่างกัน ผู้บริหารอยู่ในส่วนของการบริหารจัดการ การปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข แต่ครูผู้สอนอยู่ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก เป็นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ ไชยราช (2564) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเรือน สุวรรณจันทร์ (2560) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ และขนาดสถานศึกษาต่างกันผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างกันทุกด้านที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีข้อค้นพบซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของผู้บริหารและครูผู้สอนส่งผลต่อความคิดเห็นที่ต่างกันไปด้วย อาจเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาอาจมองเห็นว่าต้องให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของการบริหารงาน และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกว่าครูผู้สอน จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันแต่ก็ยังทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืนมิตร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บริหารยึดหลักธรรมาธิปไตยและจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารงาน เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ สุวรรณ มีเดช (2556) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์เปรียบเทียบเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุคลากร จากการศึกษาความคิดเห็นพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุททมงคล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 2 ด้านความเคารพนับถือแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรมจริยธรรมถึงความชอบธรรมแบบเดียวกันโดยไม่คำนึงโดยไม่คำนึงถึงประสิทธิภาพการทำงานของครูเพราะถือว่าครูทุกคนมีความรู้แต่ละคนมีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป และอาจเนื่องมาจากผู้บริหารกับครูผู้ตอบแบบสอบถามอาจมีความใกล้เคียงกันด้านประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะทางด้านความคิดและมุมมองที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิลทิพย์ ชูชาติ (2556) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอยางชุมน้อย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอยางชุมน้อย เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ กมลชนก ราชประสงค์ (2565) เรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่าประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเคารพนับถือ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรังษี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความเคารพนับถือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แสดงพฤติกรรมที่ให้เกียรติและไม่ประพฤติด่วงเกินละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาและให้เกียรติผู้อื่น ให้ความสำคัญในเรื่องความอาวุโสกับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน เคารพในการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชานบนพื้นฐานของความถูกต้อง

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความไว้วางใจ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานและการตัดสินใจของตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ต้องมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับไว้วางใจ รักษาความลับของทางราชการ รักษาชื่อเสียงของสถานศึกษาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร รวมทั้งต้องทุ่มเทเอาใจใส่ภารกิจของสถานศึกษาด้วยความเอาใจใส่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับความผูกพันของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ราชสง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ชนิษฐ์ณิชา ทองสุข. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวัญเรือน สุวรรณจันทร์. (2560). *พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2*. รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ ครั้งที่ 17.
- ดวงใจ บุญหล้า. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมวลรัฐ พันธุ์เขตต์การณ. (2557). *การศึกษาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมการบริหารแบบประชาธิปไตยของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประสิทธิ์ ไชยราช. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3*. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มนตรี.
- รณชัย ปินใจ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วิภาวดี อินทร์ด้วง. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2554). *การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพมหานคร: กำลังอยู่ในระหว่างการจัดพิมพ์ของสำนักพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา*. วารสารวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 8 (2): 1-15.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวรรณนา มีเดช. *การบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์*. พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สลิลทิพ ชูชาติ. (2556). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.